

LITERATURA NOVELTATS

“Era un inadaptat que sempre fugia, com ho va ser Sissí”

Carme Riera novel·la la vida de l'arxiduc Lluís Salvador d'Habsburg

A.SÀEZ

[LLEIDA] El 2015, coincidint amb el centenari de la mort de l'arxiduc d'Àustria Lluís Salvador d'Habsburg, Mallorca li va dedicar una gran exposició. A mitjans del segle XIX, aquest cosí de l'emperadriu Sissí que va poder exercir d'espia es va enamorar de l'illa. Va construir miradors per atansar el paisatge de Mallorca –llavors verge– als visitants i va ordenar que no es talés cap arbre. Era tot un personatge. L'escriptora Carme Riera va ser l'encarregada de comissariar *Jo, l'Arxiduc. El desig d'anar més lluny*. Però al contrari del que suggeria el títol, sentia l'arxiduc, com sempre se l'ha conegut a Mallorca, més i

PASSIÓ PER MALLORCA

L'arxiduc es va enamorar de Mallorca. Va construir camins i miradors sense talar un sol arbre

més a prop. “Em parlava”, explica l'autora. I així va sorgir *Les darreres paraules* (Edicions 62). En aquesta novel·la guanyadora del premi BBVA Sant Joan, Riera es posa a la pell de qui es va considerar l'ovella negra de l'imperi austrohongarès. I ho fa en les seues últimes hores de vida, quan li dicta les memòries al seu secretari. “Ha estat un repte enfrontar-me a un jo narratiu masculí, i més tractant-se d'un personatge històric que s'està morint.”

A *Les darreres paraules* (Edicions 62) Riera s'endinsa en els misteris de Lluís Salvador d'Habsburg. “Pot ser que no se'ls posi bé a Mallorca que expliqui la seua vida amorosa.”

Carme Riera va ser ahir a Lleida promocionant el seu últim llibre.

LES CLAUS

Llengua. L'arxiduc tenia una gran facilitat per a les llengües i parlava una desena d'idiomes. També va aprendre el català i fins i tot va arribar a publicar llibres en aquesta llengua, com *Rondayes de Mallorca* (1885), *Lo que sé de Miramar* (1911) o *Somnis d'estiu ran de mar* (1912), escrites directament en català.

I Guerra Mundial. L'arxiduc va viatjar a Trieste per advertir l'emperador que hi havia plans per assassinar l'hereu al tron, Francesc Ferran, i que això desencadenaria una guerra mundial, com finalment va succeir. Lluís Salvador va morir a Txèquia el 1915, en plena guerra.

Era un díscol. “Un inadaptat, com ho va ser Sissí, per això s'entien tan bé.” Riera li fa una picada d'ull a Cervantes i construeix la ficció a partir d'un suposat manuscrit trobat. “*El*

Quixot ho té tot, és tremendament modern. Una novel·la de novel·les a la qual cada època li extreu el suc.”

A finals d'any, la mateixa autora publicarà la traducció al

castellà d'aquesta obra. “Quan et tradueixes a tu mateix es fan visibles tots els errors. Ja tinc alguns canvis previstos per quan surti la segona edició.”

Malgrat que l'arxiduc és un personatge estretament lligat a Mallorca, Riera el defineix com a “algú que sempre fugia”. I per mar. L'illa era el seu refugi, el far a què retornava, però va passar llargues temporades fora de l'illa. Era el seu petit “regne paradisiac”.

L'autora creu que avui hauria fugit. “La destrucció del nostre paisatge ha estat terrible.” Creu que els turistes tenen de dret disfrutar de l'illa. “Per descomptat. Però també els seus habitants.”

LLIBRES

La Setmana del Llibre en Català, amb més vendes i menys visitants

[BARCELONA] La 34 Setmana del Llibre en Català va tancar aquest any amb una facturació de 354.000 euros, xifra que suposa un augment del 16,6% respecte a l'any passat, malgrat una baixada de visitants del 12,5% en relació amb el 2015. Els organitzadors van atribuir aquest descens a l'onada de calor que va afectar Barcelona del 2 al 11 de setembre i també a les dates coincidents amb el final de les vacances. Però l'augment de la facturació –es van vendre 22.300 exemplars de llibres i revistes, un 8,9% més que el 2015– representa una “consolidació definitiva” de l'esdeveniment.

MÚSICA

La lleidatana Sissa Viva presenta demà el seu primer disc

[LLEIDA] La cantautora lleidatana Sílvia Aguilera, de nom artístic Sissa Viva, presentarà demà (19.30 h) en un concert a Els Jardins del Segrià el seu primer disc, *Filla de la Terra*, gravat als estudis de la productora La Gata Roja, de Castellserà. Al recital comptarà amb la col·laboració de David Pradas al piano, Víctor Vila al violí i Jordi Bardella a la guitarra. També hi participaran el grup de nenes de l'escola La Creu de Torrefarera, que van col·laborar en l'enregistrament. *Filla de la Terra* reuneix vuit temes “de música senzilla, amb emocions, per reconnectar amb la terra”, reivindica la cantautora.

ART AUDIOVISUAL

Albert Bayona remescla els 'ocells' de Hitchcock

[LLEIDA] El videoartista lleidatà Albert Bayona ha aprofitat algunes de les escenes més recordades de la popular pel·lícula d'Alfred Hitchcock *Els ocells* –l'atac a una gasolinera i la seua explosió accidental– per a la seua última creació audiovisual, un muntatge de poc més de tres minuts titulat *Darrere la benziner*. Amb aquesta obra, Bayona llança també una picada d'ull a la Petit Galeria, el nou espai expositiu que el promotor

artístic Sebastià Petit va estrenar l'any passat a Lleida, al carrer Penedès, just darrere (gairebé ocult) de la gasolinera de Balàfia. Aquest espai només pot visitar-se amb invitació i reserva prèvia (www.petit-galeria.com). De fet, avui està prevista la presentació d'aquest nou treball audiovisual de Bayona, per al qual utilitza material de cine o publicitat procedent d'arxius d'internet sota llicències sense drets d'autor.

El promotor artístic Sebastià Petit i el videoartista Albert Bayona, ahir a la Petit Galeria de Lleida.